

Romek és az 1956-ban szétlőtt városok

Átadták az 1956-ban vértanúhalált halt Romek Strzalkowski felújított miskolci emlékművét november 8-án. A lengyel-magyar összefogás eredményeként Kegyeletlánggal kiegészült szobor átadása után Szétlőtt városok. Poznan – Budapest 1956 címmel lengyel-magyar kétnyelvű kiállítást nyitottak meg a Művészetek Háza galériájában.

A mindössze 13 éves Romek Strzalkowski az 1956. júniusi poznani felkelés gyermek vértanúja, a fegyveres események vértlen áldozata volt, személye azóta hazájában a kommunizmus-ellenesek szimbóluma lett. A fiatalon meghalt lengyel fiú tiszteletére Miskolc 1992-ben emlékművet állított, de ahogy *Bárcziné Sowa Halina*, a Miskolci Lengyel Kisebbségi Önkormányzat elnöke is elmondta, ma már elég sanyarú állapotban fogadta koszorúzások alkalmával a megemlékezőket.

Idén március 23-án éppen Poznanban, ahol Romek meghalt, tartottuk meg a lengyel-magyar barátság napját. Leróttuk mi is tiszteletünket a poznani Romek-emléktáblánál, itt fogalmazódott meg az ötlet, hogy a miskolciat érdemes lenne felújítani – mondta az elnök. A hős lengyel kisfiúról Magyarországon egyedül Miskolcon emlékeznek meg, nagy nap volt tehát ez a mai nemcsak a miskolci, de az összes hazánkban élő lengyel számára hangsúlyozta az emlékmű átadásán Bárcziné Sowa Halina.

Elmondta azonban, hogy nagyon sokat kellett dolgozniuk a felújítás több mint 500 ezer forintos összegének előteremtéséért: lengyel-magyar összefogással újult meg az emlékoszlop, a felújításhoz szükséges pénzt az Országos és a Miskolci Lengyel Kisebbségi Önkormányzat, Miskolcon élő lengyelek, valamint egy poznani vállalatigazgató adta össze.

Érkeztek azonban felajánlások a magyarok részéről is, ami erőt adott a folytatáshoz. Magát az oszlopot és a táblát *Gyöngyösi László* műkőkészítő mester térítésmentesen vállalta. Az emlékoszlop tetején látható Kegyeletlángnak pedig *Máger Ágnes*, miskolci képzőművész volt a „szülőanyja”. A láng az emlékezést szimbolizálja, de egyúttal az 1000 éves lengyel-magyar barátság és a szolidaritás előtt is tiszteleg.

A két nép sorsa többször is összefonódott már a történelem folyamán. 1939-ben hazánk lengyel menekültek tízezreit fogadta be, 1956-ban pedig a lengyel nép vállalt szolidaritást a magyarokkal, és nyújtott támogatást a forradalmi Magyarországnak. '56-ban közös volt a részvétel, közös volt a harc, bár Lengyelországban nem volt olyan véres és tragikus. Leginkább a lengyelek éreztek együtt azonban a magyarokkal, és a lengyel segítség volt a legjelentősebb is. Úgy gondolom, hogy ezekre emlékezni kell, mert barátok voltunk a bajban is – mondta **Arkadiusz Bernas**, a budapesti Lengyel Intézet igazgatója.

Példaértékű a többi nemzet számára a két nép jó viszonya **Csorba István**, az 1956-os Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Forradalmi Munkástanács elnöke szerint. Maga is részese volt az eseményeknek, ma is jól emlékszik a miskolci és a borsodi '56-os történésekre. Beszédében hangsúlyozta, a magyar és a lengyel nép bebizonyította, hogy van ereje történelmet írni, és szembe mer szállni a hazugsággal és az elnyomással.

A beszédek után a **10. számú Petőfi Sándor Általános Iskola** tanulói előadásukban Romek életének rövid történetét mutatták be, majd tánccal és versmondással emlékeztek meg a lengyel fiúról, de furulyán egy lengyel népdal dallama is felcsendült.

Az iskolások műsorát a koszorúzás követte. A Lengyel Köztársaság budapesti nagykövetségének nevében **Arkadiusz Bernas** helyezte el koszorút az emlékoszlopnál, majd a Miskolci Lengyel Kisebbségi Önkormányzat elnöke és tagjai tették ugyanezt. Miskolc város önkormányzatának képviselőjében **Kriza Ákos** polgármester és **Pfliegler Péter** alpolgármester helyezte el a megemlékezés koszorúit, őket a 10. számú Petőfi Sándor Általános Iskola vezetői és diákönkormányzatának képviselői követték. Az iskola tanulói pedig a lengyel-magyar barátság jeleként a két ország zászlóival rakták körbe az emlékoszlop körüli területet.

Az emlékmű-átadást követően a részt vevők a Művészek Háza felé vették az irányt, ahol **Szétlőtt városok. Poznan – Budapest 1956** címmel lengyel-magyar kétnyelvű kiállítás nyílt. A vándorkiállítás 32 tablóját először Poznanban tekinthették meg az érdeklődők, de több lengyel város mellett már Magyarországon is több helyen látható volt.

A kiállítást Arkadiusz Bernas nyitotta meg, aki elmondta, 1956 fontos dátum mindkét ország életében. A lengyelek együttérzéssel, aggódva figyelték az októberi eseményeket, és a lezárt légtér ellenére is, mezőkön leszállva, de élelmiszerral és vérrel látták el a magyarokat.

Kujan I.

Fotó: Mocsári L.

Hírforrás: www.minap.hu